

Vergaderjaar 2000–2001

22 187

Ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid

23 328

Arbeidsmarktbeleid onderwijs

Nr. 109

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAPPEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Zoetermeer, 26 september 2000

1. Aanleiding

Tijdens het Algemeen Overleg over Maatwerk 2 d.d. 30 augustus jl. heb ik aangegeven dat het Vervangingsfonds er rekening mee houdt dat de uitgavenoverschrijding voor 2000, ook in 2001 optreedt. Derhalve achtte ik naast een incidentele oplossing van de problematiek 2000, ook structurele maatregelen nodig om op de langere termijn een sluitende exploitatie te waarborgen. Ik heb hierover heden een bestuurlijk overleg gevoerd met het Vervangingsfonds, thans kan ik u informeren over de uitkomsten hiervan.

2. Bestrijden van oorzaken uitgavenoverschrijding

Zoals ik reeds bij brief d.d. 28 maart jl. (22 187, nr. 103) aankondigde, dienen de te treffen maatregelen zoveel mogelijk aan te grijpen op de oorzaken van de uitgavenoverschrijding. Het probleem dient in de kern te worden aangepakt. Derhalve heb ik de afgelopen maanden negatief gereageerd op het voorstel van het Fonds om de premie generiek te verhogen. Hangende het onderzoek van de Accountantsdienst naar de oorzaken van het tekort, had het mijn voorkeur om tussentijdse liquiditeitsproblemen bij het Fonds te overbruggen, middels het verstrekken van incidentele middelen. Op deze titel heb ik dan ook in het voorjaar 30 mln. aan het Fonds beschikbaar gesteld om de ergste financiële nood te lenigen.

Met het beschikbaar komen van het accountantsrapport wordt duidelijk dat het oplopend verzuim in het onderwijs, een belangrijke verklaring vormt voor de toename aan vervangingsuitgaven. Daarnaast maak ik uit het onderzoek op dat een aantal scholen in het PO de afgelopen 3 jaren oneigenlijk en creatief gebruik hebben gemaakt van de beschikbare vervangingsmiddelen.

Ik heb het Vervangingsfonds uitgenodigd om op basis van deze onderzoeksuitkomsten adequate maatregelen te treffen die enerzijds een sluitende exploitatie waarborgen en anderzijds ziekteverzuim ontmoedigen. Tegelijkertijd heb ik van mijn kant niet nagelaten om de nodige middelen vrij te maken om goed verzuimbeleid te laten slagen en personeelsbeleid op scholen verder te faciliteren (MOA, arboconvenanten)

3. Bijdrage van het VF

Het Vervangingsfonds zegt haar medewerking toe bij het uitvoeren van de aanbeveling van de Accountantsdienst om creatief en oneigenlijk gebruik te voorkomen. Voorts is het Fonds bereid om het flankerend beleid te intensiveren, zodat met name hoog verzuim beter kan worden begeleid. In het overleg met het Fonds heb ik vastgesteld dat deze maatregelen weliswaar gepast zijn, maar niet toereikend als oplossing voor de structurele tekorten. Het ontbreken van een adequate incentive in de vervangings-systematiek kan m.i. een serieus gevaar opleveren voor de afspraken die ik met sociale partners heb gemaakt om het ziekteverzuim terug te dringen. Bij de operationalisering van deze afspraken hecht ik dan ook aan een gesloten systeem dat weglekeffecten zoveel mogelijk uitsluit. In de huidige systematiek kan het oplopend verzuim bij een individuele instelling, worden afgewenteld op het collectief en wordt de declaratieketen niet doorbroken. Het Fonds ziet vooralsnog geen mogelijkheden om via aanpassing van de reglementen, het verzuim te ontmoedigen.

Teneinde te bewerkstelligen dat op korte termijn verdere structurele maatregelen worden voorbereid voor een sluitende exploitatie, heb ik in overleg met het Fonds besloten om zelf een (extern) onderzoek te laten instellen naar adequate incentives. Daarbij worden ervaringen uit de markt en van deskundigen betrokken. Uitgangspunt bij deze oriëntatie blijft dat «ziekteverzuim slecht is en vervanging goed». De uitkomsten van dit onderzoek dienen eind november voor te liggen en te resulteren in een beleidsreactie die met het Vervangingsfonds zal worden besproken. Voor het einde van dit jaar wil ik tot een afronding komen, zodat tijdig in het nieuwe jaar de maatregelen worden ingevoerd.

Ik ben me ervan bewust dat een aantal van de te onderzoeken maatregelen mogelijk pas op termijn zijn vruchten zal afwerpen. In het perspectief dat dit onderzoek wel structurele maatregelen oplevert, ben ik opnieuw bereid incidenteel bij te dragen in de problematiek 2000 in de vorm van een voorschot dat ik t.z.t. zal verrekenen met het structurele maatregelenpakket. Hiermee wordt gewaarborgd dat de bekostiging van vervanging is veilig gesteld.

Ik zal u de komende maanden op de hoogte houden van de ontwikkelingen op dit vlak.

4. St.v.z. deelconvenant ARBO

Van een andere orde is uw verzoek om voorafgaand aan het AO geïnformeerd te worden over de st.v.z. deelconvenant ARBO. Ik kan u medelen dat het Vervangingsfonds bij brief d.d. 22 september jl. de leden van de VKC OCW heeft geïnformeerd over de voortgang(UITVF00/258). Korthedshalve wil ik hiernaar verwijzen.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen,
L. M. L. H. A. Hermans